

Київський університет імені Бориса Грінченка
Факультет журналістики
Кафедра журналістики та нових медіа

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної та навчальної роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ

« 07 » 09 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Медіа та європейська публічна сфера:
Міжкультурні комунікації та медіаправо

спеціальності 061 Журналістика
освітнього рівня другого (магістерського)
освітні програми: 061.00.01 Журналістика

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти

Програма № 0443/23
Жильцов
(підпис) (прізвище, ініціали)

« » 2023

Київ – 2023

Розробники: Вікторія ГЕОРГІЄВСЬКА, доктор наук з соціальних комунікацій,
професор, професор кафедри журналістики та нових медіа

Викладачі: Вікторія ГЕОРГІЄВСЬКА, доктор наук з соціальних комунікацій,
професор, професор кафедри журналістики та нових медіа

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри журналістики
та нових медіа

Протокол від 29 серпня 2023 р. № 1

Завідувач кафедри

 Інга ПОГРЕБНЯК

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми
«Журналістика»

28 серпня 2023 р.

Гарант освітньої-професійної програми

 Аліна ЛІСНЕВСЬКА

Робочу програму перевірено

Заступник декана Факультету журналістики Вікторія
СОШИНСЬКА

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» 20__ р., протокол №__

1. СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання
Міжкультурні комунікації та медіаправо	
Форма навчання	денна
Вид дисципліни	обов'язкова
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Курс	1
Семестр	1
Кількість змістових модулів з розподілом:	2
Обсяг кредитів	2
Обсяг годин, в тому числі	60
аудиторні	16
модульний контроль	4
семестровий контроль	
самостійна робота	40
форма семестрового контролю	Залік

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Програму укладено згідно з вимогами кредитно-модульної системи організації навчання. Програма визначає обсяги знань, які повинен опанувати здобувач освіти відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики, алгоритму вивчення навчального матеріалу дисципліни «Міжкультурні комунікації та медіаправо», необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти.

Мета дисципліни – є оволодіння комплексом знань щодо міжкультурної комунікації та медіаправа, відповідно до сучасних підходів.

Завдання. У результаті вивчення курсу здобувач освіти повинен знати:

- застосовувати знання теорії і практики міжкультурної комунікації;
- використовувати основні положення медіаправа;
- оцінювати ефективність сучасних комунікаційних та правових процесів.

уміти:

- вміти аргументувати вибір шляхів вирішення завдань професійного характеру;
- здійснювати прикладні аналітичні дослідження проблем міжнародних відносин та світової політики;
- критично оцінювати отримані результати, обґрунтовувати їх.

3.РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

У результаті вивчення курсу формуються такі **компетентності**:

- **Загальні:**

ЗК03. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК04. Здатність спілкуватися іноземною мовою як усно, так і письмово;

ЗК08. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня.

- **Спеціальні:**

СК02. Здатність критично осмислювати проблеми у сфері журналістики та дотичні до них міждисциплінарні проблеми;

СК06. Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі журналістики у широких та/або мультидисциплінарних контекстах, за умов неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.

СКУ08. Здатність до усвідомленого пошуку, встановлення та донесення правди суспільству в процесі виконання професійних журналістських обов'язків, займати правдоцентричну позицію при здійсненні журналістської діяльності.

Програмні результати навчання:

РН03. Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження;

РН04. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово для обговорення професійної діяльності, результатів досліджень та інновацій, пошуку та аналізу відповідної інформації;

РН08. Використовувати передові знання і методики у процесі дослідження діяльності та створення нових медіаінституцій;

PH09. Проводити порівняльний аналіз законодавчої бази та діяльності окремих медіаінституцій України та країн Європейського Союзу.

PH11. Брати продуктивну участь у розробленні проєктів документів, що регламентують діяльність в усіх сферах журналістики, обґрунтовувати суспільну потребу в їх прийнятті, прогнозувати результати їх впливу на суспільство.

4.ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ п/п	Назви теоретичних розділів	Кількість годин						
		Разом	Аудиторних	Лекцій	Семинарських	Індивідуальна робота	Самостійна робота	Модульний контроль
Змістовий модуль I								
«Міжнародні стандарти прав людини, щодо етнічних проблем»								
1.	Використання правових аспектів в підготовці міжкультурних журналістських матеріалів	7		2			5	
2.	Національні меншини України	7			2		5	
3.	Інститути захисту прав людини в Україні	7			2		5	
4.	Міжнародні та національні нормативно-правові бази в міжкультурному просторі	7			2		5	
5.	Модульна контрольна робота №1	2						2
Разом		30		2	6		20	2
Змістовий модуль II								
«Міжкультурні та міжетнічні проблеми: особливості висвітлення в ЗМІ»								
6.	Порушення прав людини в Україні та світі	7		2			5	
7.	Моральна культура та порушення журналістської етики	7			2		5	
8.	Поняття толерантності в журналістських матеріалах	7			2		5	
9.	Дискримінація людей за етнічними ознаками	7			2		5	
	Модульна контрольна робота №2	2						2
Разом		30		2	6		20	2
Разом за навчальним планом		60	16	4	12		40	4

**5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І
«Міжнародні стандарти прав людини, щодо етнічних проблем»**

Лекція 1. Використання правових аспектів в підготовці міжкультурних журналістських матеріалів (2год.)

1. Міжкультурні особливості
2. Етнічні та національні характеристики
3. Гендерна правова тематика

Література: 2,3,4,5.

Семінарське заняття 1. Національні меншини України (2год.)

1. Правові механізми створення журналістських матеріалів
2. Особливості вживання термінології в медіаматеріалах
3. Важливість висвітлення типових порушень прав нацменшин

Література: 1,3,4.

Семінарське заняття 2. Інститути захисту прав людини в Україні (2год.)

1. Основні характеристики журналістських правозахисних організацій
2. Види журналістських правозахисних організацій
3. Захист джерел інформації

Література: 1,2,3,5

Семінарське заняття 3. Міжнародні та національні нормативно-правові бази в міжкультурному просторі (2год.)

1. Міжнародні міжкультурні нормативно-правові документи
2. Національні міжкультурні нормативно-правові документи
3. Сучасні етичні та моральні проблеми вітчизняних медіа

4. *Література: 1,4,5*

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II

«Міжкультурні та міжетнічні проблеми: особливості висвітлення в ЗМІ»

Лекція 2. Порушення прав людини в Україні та світі (2год.)

1. Правові аспекти в висвітлені питань мігрантів, біженців, переселенців.
2. Особливості підготовки журналістських матеріалів.
3. Правове супроводження журналістських матеріалів, щодо людей вразливих соціальних груп.

Література: 1,3,4

Семінарське заняття 4. Моральна культура та порушення журналістської етики

1. Професійна мораль журналіста
2. Правове вирішення питань порушень журналістської етики
3. Моральні особливості журналіста в питаннях міжкультурної комунікації

Література: 2,3,5

Семінарське заняття 5. Поняття толерантності в журналістських матеріалах

1. Визначення полікультурного суспільства
2. Соціалізація та інтеграція
3. Вирішення проблем на державному рівні

Література: 1,3,5

Семінарське заняття 6. Дискримінація людей за етнічними ознаками

1. Правове вирішення проблеми
2. Особливості висвітлення проблеми в українських та міжнародних масмедіа, «мова ворожнечі»
3. Державна підтримка та вітчизняна законодавча база

Література: 1,3,4,5

6. КОНТРОЛЬ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ

Вид діяльності студента	Макс-на кіл-ть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		Кількість одиниць	Макс-на кіл-ть балів	Кількість одиниць	Макс-на кіл-ть балів
Відвідування лекцій	1	1	1	1	1
Відвідування семінарських	1	3	3	3	3
Робота на семінарському занятті	10	3	30	3	30
Виконання завдань для самостійної роботи	5	4	20	4	20
Модульна контрольна робота	25	1	25	1	25
Разом:			79		79
Максимальна кількість балів	158				
Розрахунок коефіцієнта	$158:100=1,58$				

6.1. Завдання для самостійної роботи та критерії оцінювання.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I

Тема 1-5. Теоретичні основи міжкультурної комунікації

Опрацювання першоджерел, запропонованої літератури

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II

Тема 6-10. Міжкультурна комунікація та медіаправо, їх роль у сучасному мультикультурному світі

Опрацювання нормативної бази означеного питання

Критерії оцінювання самостійної роботи

Критерії оцінювання відповіді:

- відповідність змісту;
- повнота і ґрунтовність викладу;
- доказовість і логічність викладу;
- термінологічна коректність;
- здатність до обґрунтування висновків;
- володіння нормами літературної мови і культури письмової відповіді.

6.2. Шкала відповідності оцінок.

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	100 – 90
Дуже добре	82-89
Добре	25-81
Задовільно	69-74
Достатньо	60-68
Незадовільно	0-59

7. Навчально-методична картка дисципліни для денної форми навчання

Разом: 60 год., з них: лекційні – 4 год., семінарські – 12 год. самостійна робота – 40 год, модульний контроль – 4 год.

Модулі	Змістовий модуль I		
Назва модуля	«Міжнародні стандарти прав людини, щодо етнічних проблем»		
Кількість балів за модуль	79		
Теми лекцій	Використання правових аспектів в підготовці міжкультурних журналістських матеріалів (2 год.) 1 б.		
Теми семінарських занять	Національні меншини України (2 год.) 11 б.		
Теми семінарських занять	Інститути захисту прав людини в Україні (2 год.) 11 б.		
Теми семінарських занять	Міжнародні та національні нормативно-правові бази в міжкультурному просторі (2 год.) 11 б.		
Самостійна робота	5+5 балів	5 балів	5 балів
Модульна робота	25 б.		
Модулі	Змістовий модуль II		
Назва модуля	«Міжкультурні та міжетнічні проблеми: особливості висвітлення в ЗМІ»		
Кількість балів за модуль	79		
Теми лекцій	Порушення прав людини в Україні та світі (2 год.) 1 б.		
Теми семінарських занять	Моральна культура та порушення журналістської етики (2 год.) 11 б.		
Теми семінарських занять	Поняття толерантності в журналістських матеріалах (2 год.) 11 б.		
Теми семінарських занять	Дискримінація людей за етнічними ознаками (2 год.) 11 б.		

Модульна робота	25 б.		
Самостійна робота	5+5 балів	5 балів	5 балів
Підсумковий контроль	Залік		

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Основні:

1. Грушова А.Т. Проблема прав людини в контексті глобалізаційних процесів//Актуальні проблеми міжнародних відносин. – Вип. 40 (частина II). – Київ 2003. – С. 31 – 34.
2. Різун В. До постановки наукової проблеми про особливий статус медіакомунікацій (масового спілкування) в системі соціальних комунікацій [Електронний ресурс] // Інститут журналістики: [сайт] / – Електронні дані. – Київ, 2012 – Режим доступу : http://journalib.univ.kiev.ua/Do_postanovku_problemy.pdf(дата звернення ті). – Назва з екрана.
3. Шендеровський К. та інші. Медіакомунікації та соціальні проблеми : Збірка навчально-методичних матеріалів і наукових статей в трьох частинах. Частина перша / Упор., ред. К. Шендеровського / Київ. нац. ун-т; Ін-т журналістики. – К., 2012. – 288 с.
4. Виртосу І. Як розповідати про людей з інвалідністю: поради для журналістів / Профстандарт / Медіаетика //Медіаосвіта. – Електронні дані. – Режим доступу: http://osvita.mediasapiens.ua/ethics/standards/yak_rozprovidati_pro_lyudey_z_invalidnistyu_poradi_dlya_zhurnalistiv/ – Назва з екрана.
5. Розуміння поняття «злочин на ґрунті ненависті»: посібник для України. К.: Бюро ОБСЄ з демократичних інститутів і прав людини, 2015.
6. Ковалинська І.В. Проблеми міжкультурної комунікації. Наукові записки. Репозиторій Київського університету імені Бориса Грінченка (2012).
7. Georgiievska V. та Sydorenko, N. та Gerasymenko, Y. та Dubetska, O. та Yevdokymenko, I. (2023) Trends in media development in Ukraine: Social communication and legal aspects Social & Legal Studios Тенденції розвитку ЗМІ в Україні: соціальні комунікації та правові аспекти (3). с. 32-42.
8. Tereshchuk V. (2019) Cultural Diplomacy as a Tool of Ukraine's Foreign Policy: Institutional Dimension // Historia i Polityka. 2019. № 28(35). P. 59–70.

Додаткові:

1. Бондаренко І. С. Журналістська етика: навчально-методичний посібник для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» напряму підготовки «Журналістика». – Запоріжжя: ЗНУ, 2013. – 107 с.

2. Дотримання прав вразливих груп населення (наркозалежні та працівники комерційного сексу) у діяльності правоохоронних органів : [аналіт. звіт за результатами дослідження] / Авт. кол. Ю. Белоусов, З. Швець, В. Семенюк, В. Чупров, С. Швець. – К.: Паливода А.В., 2016. – 96 с.

Нормативні документи

1. Національна стратегія у сфері прав людини, №501/2015, ред. від 25.08.2015 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/501/2015>.

2. Рамкова конвенція про захист національних меншин, документ 995_055, ратифікація від 09.12.1997 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/995_055.

3. Конвенція про права осіб з інвалідністю, документ 995_g71, редакція від 06.07.2016 [Електронний ресурс]. –

Режим доступу: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/995_g71.

4. Закон України «Про інформацію», №2657-12, ред. від 01.01.2017 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>.

5. Закон України «Про національні меншини в Україні», №2494-12, ред. від 12.12.2012 [Електронний ресурс]. –

Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2494-12>.

6. Закон України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб», №1706-18, ред. від 20.04.2017

[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1706-18>.

7. Про підвищення рівня соціального захисту найбільш вразливих верств населення, Постанова Кабінету Міністрів

України від 28 грудня 2011 р. № 1381 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1381-2011-%D0%BF>.

8. Закон України «Про соціальні послуги», №966-15, ред. від 21.02.2016 [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

<http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/966-15>.

9. Закон України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні», №5207-17, ред. від 30.05.2014

[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/5207-17>.